

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Frýdek-Místek, E. Krásnohorské 2254

Adresa: E. Krásnohorské 2254, 738 01 Frýdek-Místek

Identifikátor školy: 600 133 753

Zřizovatel: Město Frýdek-Místek, Těšínská 1147, 738 01 Frýdek-Místek

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, 738 02 Frýdek-Místek

Termín konání orientační inspekce: 4. - 7. ledna 2000

Čj.	142 030/00-11140
Signatura	on2ct106

Český jazyk

Hodinové dotace v týdenním rozvrhu odpovídají schváleným učebním plánům. Všichni učitelé mají zpracovány tematické časové plány učiva, které mají vzájemnou návaznost a jejich plnění je sledováno v rámci hospitací i v předmětové komisi. Pro talentované žáky jsou pravidelně pořádána školní kola olympiády v českém jazyce, literární a recitační soutěže. Úspěšné literární pokusy jsou prezentovány ve školních časopisech a v „seminárních pracích“ na dané téma. Rozvoji čtenářských zájmů a práci s informacemi slouží dobře vybavená žákovská knihovna a internet.

Všichni vyučující mají požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost, jedna z učitelek působí jako okresní metodička českého jazyka. Vyučující jsou informováni o dětech se specifickými poruchami učení a v průběhu vyučování jim věnují individuální pozornost.

Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré, třídy jsou esteticky upravené, pracovní prostředí je podnětné. Žákovská knihovna je efektivně využívána v hodinách literární výchovy i pro půjčování knih dětem. Učitelé mají dostatek odborné literatury, doplňkových textů a obrazových materiálů, mohou využívat kopírku.

Všechny hospitované hodiny byly velmi dobře organizačně a metodicky připraveny. Výukové cíle byly jasně stanoveny, v závěru hodin bylo zhodnoceno jejich splnění. V hodině mluvnice i v obou hodinách literární výchovy žáci navazovali na předchozí poznatky a prokazovali dobré znalosti. Při náročném větném rozboru žáci aplikovali znalost pouček spíše mechanicky, logické souvislosti a praktické využití učiva jim unikalo. V hodinách bylo využito různých forem a metod práce, takže učivo bylo pro žáky zajímavé, aktivně se zapojovali do všech činností. V literární výchově se uplatnily žákovské referáty, literární ukázky, obrazové materiály, knihy a encyklopedie. Učitelky využívaly výchovných momentů probíraného učiva, regionálních prvků, dbaly na kultivovaný mluvní projev. Při samostatných a skupinových činnostech mohli žáci uplatnit svou iniciativu i pracovat individuálním tempem. V průběhu hodin byla využita motivace, zmíněny byly mezipředmětové vztahy. Hodnocení plnilo funkci pozitivního povzbuzování. Mluvnické jevy byly zdůvodňovány, chyby opravovány. Všechny hodiny se vyznačovaly přátelskou pracovní atmosférou, učitelský projev byl citlivý a tolerantní. Komunikativní dovednosti žáků byly cíleně rozvíjeny a měly velmi dobrou úroveň.

Plánování a příprava výuky, péče o rozvoj individuálních předpokladů žáků jsou hodnoceny jako velmi dobré. Personální, materiální a psychohygienické podmínky pro výuku jsou hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, metody a formy práce zaručovaly v hospitovaných hodinách vysokou efektivitu osvojování učiva a jsou hodnoceny jako vynikající. Motivace a kladné hodnocení v průběhu hodin žáky aktivizovalo; hodnoceno jako vynikající. Pozitivní atmosféra a úroveň učitelské i žákovské komunikace jsou rovněž hodnoceny jako vynikající.

Cizí jazyky

Jazykovému vyučování je ve škole věnována značná pozornost. Kromě výuky povinných jazyků od 4. ročníku (angličtina nebo němčina) mají žáci možnost navštěvovat kroužek německého a ruského jazyka, v 8. a 9. ročníku je zřízen volitelný předmět konverzace v cizím jazyce. Žáci se pravidelně zúčastňují jazykových soutěží, připravují si cizojazyčná vystoupení pro spolužáky, ke korespondenci s cizinou mohou využívat Internet. Hodinové dotace odpovídají učebním plánům, tematické plány učiva vycházejí ze vzdělávacích standardů a zvolených učebnic. Společná předmětová komise garantuje návaznost učiva a používaných

učebnic, sjednocuje klasifikační kritéria, seznamuje učitele s novými pomůckami a metodickými materiály. Dvě vyučující (5. ročník německý jazyk a 7. ročník anglický jazyk) provádějí pilotáž programu Rady Evropy – Evropské jazykové portfolio. Většina hodin cizího jazyka je vyučována pedagogy se státní jazykovou zkouškou. Návštěvou okresních metodických seminářů a individuálním jazykovým studiem si rozšiřují své znalosti. Ve škole je vybudována pouze jedna odborná učebna jazyků, ve které se třídy 2. stupně střídají v měsíčních intervalech. Vybavení učebnicemi, slovníky, časopisy, mapami a dalšími pomůckami je dostačující. Kromě magnetofonu a videa mohou učitelé rovněž využívat kopírku, výukové počítačové programy a Internet.

Ve všech hospitovaných hodinách komunikovaly vyučující se žáky převážně v cizím jazyce. Náročnost jazykových požadavků byla přiměřená, žáci velmi dobře reagovali. Organizace, formy a metody práce umožňovaly udržovat aktivitu dětí v průběhu celé hodiny a byly efektivní. Vyučující využívaly názorné materiály – mapy, obrázky, gramatické přehledy, pracovní listy, slovníky a didaktické hry. V každé hodině byl vytvořen prostor pro přípravu a prezentaci dialogů. K nácviku výslovnosti či orientaci v novém textu byly využity magnetofonové nahrávky. Hlavně v nižších ročnících byla nová slovní zásoba fixována různými složkami – akustickou, vizuální, rytmickou i dramatickou. Při skupinových činnostech poskytovaly učitelky individuální pomoc slabším žákům, žáci byli neustále povzbuzováni. V některých hodinách byli žáci klasifikováni a známky zřetelně plnily motivační funkci. Soustavně byla uplatňována zpětná vazba, kontrola pochopení a oprava chyb. Konverzační témata vycházela z praktických situací, zmíněny byly i mezipředmětové vztahy. Atmosféra všech hodin byla přátelská, žáci pracovali se zájmem. Ve vyšších ročnících žáci zvládali i náročnou konverzaci.

Plánování a přípravě výuky je věnována velká pozornost, tato oblast je hodnocena jako vynikající. Většina učitelek má státní jazykovou zkoušku, výbornou aktivní znalost jazyka a zájem o další odborný růst. Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Omezená možnost výuky v odborné učebně a nutná obnova učebnic angličtiny poněkud snižuje kvalitní materiální podmínky výuky, tyto jsou hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení umožňovaly vysokou efektivitu hodin, jsou hodnoceny jako vynikající. Žáci jsou vedeni k nácviku a prezentaci komunikativních dovedností, jejich znalosti a reakce byly mnohdy mimořádné. Rovněž tato oblast je hodnocena jako vynikající.

Matematika, fyzika

Hodnotící hospitace byly provedeny v hodinách všech učitelů, kteří předmětům ve škole vyučují, s výjimkou ředitele školy (aprobace matematika - tělesná výchova).

Členění učiva matematiky a fyziky do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním osnovám. Kontinuita výuky je tak zajištěna, k duplicitě učiva nedochází. Volitelné a nepovinné předměty, konkrétně matematický seminář a informatika jsou vyučovány aprobovaně a žáci je se zájmem využívají. Učitelé mají vypracovány tematické plány, jimiž se ve své bezprostřední práci řídí a které jsou v souladu se schválenými osnovami. Ve třech případech (5. a 9. třída v matematice a 7. třída ve fyzice) je však probírání učiva nezanedbatelně opožděno (důvod - nemoc a péče učitelky - matky o dítě). Plánované cíle jsou většinou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. Plán jedné ze shlednutých hodin fyziky obsahoval větší množství velmi dobrých didaktických nápadů, jejichž uplatnění působilo pozitivně hlavně v motivační oblasti.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je dobře využívána, výjimkou je učitel matematiky v 5. třídě bez aproby pro matematiku, jehož pracovní poměr však podle sdělení ředitele školy skončí dnem 31. ledna 2000. Scházející odbornost velmi negativně ovlivnila

kvalitu jeho výuky.

Škola má pro vyučování matematice a fyzice dostatek vhodných prostor. Odborná učebna fyziky však slouží zároveň též pro výuku chemie. Toto spojení není pro fyzikální pomůcky, zvláště pro moderní pomůcky, jimiž se škola účelně vybavuje, vhodné. Inspekce doporučuje, aby vedení školy naplánovalo alespoň ve střednědobém výhledu zřízení odborné učebny pouze pro výuku fyziky.

Jako zdroje informací fungují mimo jiné učitelská a žakovská knihovna. Podle vyjádření členů předmětové komise jsou obě k dispozici žákům, obsahují potřebné odborné publikace a jsou podle možností aktualizovány. Velmi účinným prostředkem pro předávání informací žákům je počítačová učebna napojená na Internet a vybavená didaktickými programy pro výuku některých kapitol z učiva matematiky a fyziky. Učitelé čerpají dále z odborných časopisů odebíraných školou. Vyučující s uznáním kvitují pozitivní vztah ředitele školy k vybavování učeben potřebnou didaktickou technikou a učebními pomůckami. Zásady psychohygieny jsou velmi dobře dodržovány.

Struktura hodin odpovídá většinou věku žáků i výukovým cílům. Výjimku tvořila vyučovací hodina připravená erudovaným učitelem s vynikajícími nápady, jejíž realizace však byla pro nepřiměřeně bohatý program neefektivní. Obecně však platí, že při vyučování matematice a fyzice jsou nezbytné organizační pokyny jasné a srozumitelné, výběr, sled a množství informací je přiměřený náročnosti učiva, věkovým zvláštnostem i specifickým podmínkám tříd. Učitelé využívají rozmanitých vyučovacích metod, organizace výuky umožňuje zohlednění individuálních potřeb a schopností žáků. Poměrně často je při výuce vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení. Využívání didaktické techniky, pomůcek a schválených učebnic je většinou účinné. Vyučující vítají alternativní způsoby řešení úloh. Vyučovací čas je efektivně využíván. Jediný učitel, jehož pracovní poměr ke škole, jak už bylo výše uvedeno, skončil, neinterpretoval učivo věcně správně.

Ve většině hodin učitelé využívají jako vstupní motivační metodu opakování předešlého učiva, případně prověřování výchozích znalostí a dovedností. Během výuky často používají motivační výzvy k pozitivnímu posilování. Výsledky učení jsou průběžně hodnoceny alespoň pochvalou nebo stupněm výborný, neúspěch není zdůrazňován. Při inspekčních hospitacích převažovala písemná forma zkoušení, otázky byly zaměřeny nejen na pamětní zvládnutí, ale také na aplikaci učiva. Při řešení úkolů byla žákům poskytována přiměřená pomoc, při opravách byli vedeni k sebekontrolě a k sebehodnocení. Práce s chybou nebyla realizována, ačkoliv se to v několika případech přirozeně nabízelo.

Verbální a neverbální komunikace učitelů je na dobré úrovni. Většinou je však učitelův projev v hodinách silně dominantní, komunikativní schopnosti žáků nejsou tedy potřebným způsobem rozvíjeny. Vyučující však umějí vytvořit prostředí důvěry, spolupráce a přiměřené tolerance. Snad proto učitelé celkem snadno zvládají vyjimečné projevy nežádoucího chování žáků.

Vyučující jsou většinou odpovědní a zkušení učitelé, v některých případech se silně rozvinutou pedagogickou tvořivostí. Tomu odpovídá i příprava výuky, která je hodnocena jako velmi dobrá. Rovněž personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou, mimo popsanou personální výjimku, hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou realizovány v rozdílných kvalitách, inspekce proto tuto část vzdělávacího procesu hodnotí jako průměrnou, stejně jako účinnost motivace a způsoby hodnocení žáků. Rovněž průměrná je úroveň interakce a komunikace.

Přírodopis

Vyučující předložili inspekci tematické plány, které byly zpracovány v souladu s platnými učebními dokumenty, časové zpoždění vzhledem k rozvržení učiva v plánech nebylo zjištěno.

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Kontrolou dokumentů bylo zjištěno, že při plánování je zajištěna kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky a stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. Předmět je vyučován učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, materiálně-technické podmínky jsou na průměrné úrovni, dle finančních možností jsou průběžně pořizovány nové učební pomůcky. Odborná knihovna je dostatečně vybavena, vyučující využívají videonahrávek a vlastnoručně zhotovených materiálů, převážně fólií na zpětný projektor.

Struktura hospitovaných vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Při výuce bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod a organizace hodin nabízela všem žákům úspěšné uplatnění. Organizace výuky vytvářela prostor pro individuální i skupinové aktivity, žáci aktivně pracovali s pomůckami a učebnicí. Vyučující využívali v optimální míře didaktickou techniku. Žáci jsou systematicky vedeni k samostatné práci, schopnosti souvislého vyjadřování i aplikaci učiva v praxi. Vyučovací čas byl ve všech hodinách efektivně využit.

V úvodu hodin prověřovali učitelé výchozí znalosti žáků a průběžně byly vyhodnocovány i výsledky učení. Hodnocení bylo objektivní a vyučujícími zdůvodněné.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla velmi dobrá, je založena na vzájemné důvěře a dohodnutá pravidla jsou akceptována. Nežádoucí chování žáků se ve výuce předmětu neprojevovalo.

Plánování a příprava výuky stejně jako její personální zabezpečení jsou hodnoceny jako vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Organizace, metody a formy práce i motivace a interakce v hospitovaných hodinách jsou hodnoceny jako vynikající.

Zeměpis

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Ve sledovaných hodinách měli vyučující zpracovány tematické plány, v nichž časové rozvržení učiva korespondovalo s probíranou látkou.

Všichni vyučující zeměpisu splňují odbornou i pedagogickou způsobilost. Ve škole není zřízena odborná pracovna, hospitované hodiny probíhaly v kmenových třídách. Některé vyučovací hodiny jsou vzhledem k obsahové náplni vyučovány i v počítačové učebně. Prostorové podmínky odpovídají psychohygienickým zásadám, učebny jsou vkusně vyzdobeny. Učebních pomůcek je dostatek, jsou účelně využívány a průběžně modernizovány. Vyučující využívají novou odbornou literaturu převážně encyklopedického charakteru, vlastní zhotovené materiály a videonahrávky. Osvědčuje se práce se zeměpisným počítačovým programem TERASOFT. Nedostatkem je, že z finančních důvodů není zajištěn dostatek školních zeměpisných atlasů. Atlasy jsou žákům ve škole zapůjčovány jen na jednotlivé vyučovací hodiny.

Hospitované hodiny byly vyučujícími pečlivě připraveny, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Výběr a množství informací odpovídal věkovým zvláštnostem žáků, bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod, učivo bylo vhodně aktualizováno a zdůrazňovány byly mezipředmětové vztahy. Žáci aktivně pracovali s učebnicemi, školními atlasy, případně slepými mapami. Aktivita žáků byla velmi dobrá a efektivita využití vyučovacího času vysoká. Velkým pozitivem, zvláště u žáků vyšších ročníků, je snaha vyučujících vést žáky k samostatnému souvislému ústnímu projevu a vyjadřování vlastních názorů.

Ve většině hodin bylo využíváno vstupních motivačních metod, zkoušení a opakování navozovalo probírané učivo. Hodnocení žáků bylo zaměřeno převážně pozitivně.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky je založena na vzájemné důvěře, dohodnutá pravidla jednání jsou známa a respektována. Vyučující pozitivně ovlivňují psychosociální podmínky výuky a žáci projevují převážně pozitivní vztah k výuce daného předmětu.

Plánování a příprava výuky stejně jako její personální zabezpečení jsou hodnoceny jako vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Organizace, metody a formy práce i motivace a interakce v hospitovaných hodinách jsou hodnoceny jako vynikající.

Tělesná výchova

Časová dotace předmětu odpovídá schváleným učebním plánům. Tematické plány vyučujících byly v souladu s učebními dokumenty a časovým rozvržením učiva pro jednotlivé ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. Ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy jsou týdně navíc zařazeny 3 hodiny tělesné výchovy, které jsou vedeny odbornými trenéry. Tyto hodiny nejsou zaznamenávány v třídních knihách, trenéři je zapisují do tréninkových deníků. Práce trenérů je hrazena z finančních prostředků sportovního svazu a klubu. Ředitel školy uzavřel písemnou smlouvu s vedením HC Frýdek-Místek o činnosti sportovních tříd a podmínkách vzájemné spolupráce.

V rámci nepovinných předmětů jsou zřízeny dvě skupiny pohybových her a čtyři skupiny zájmové tělesné výchovy. Povinný plavecký výcvik probíhá pro žáky druhých a třetích tříd, pro žáky sedmých ročníků je každoročně organizován lyžařský výcvikový kurz.

Všichni vyučující tělesné výchovy mají předepsanou odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Pro výuku je využívána vlastní tělocvična standardních rozměrů a venkovní areál společný se Základní školou, E. Krásnohorské 139, Frýdek-Místek. Částečně je pro tělovýchovnou činnost využíváno vlastní nově budované fitcentrum. Sportovní nářadí je již dosti zastaralé a opotřebované. Množství náčiní je dostatečné a je v rámci finančních možností průběžně doplňováno. Prostorové a psychohygienické podmínky pro výuku jsou dobré.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku, pohlaví a výukovým cílům. Organizační pokyny některých vyučujících žákům však nebyly vždy jasné a srozumitelné. Organizace výuky vesměs neumožňovala úspěšné uplatnění všech žáků a efektivita vyučovaných hodin byla jen průměrná. Motivace žáků byla většinou pozitivní. Žáci sami byli přiměřeně aktivní a projevovali k výuce kladný vztah. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla dobrá, nežádoucí chování žáků učitelé až na výjimky zvládali. Základní pravidla bezpečnosti byla dodržována.

Plánování a příprava vyučujících na hospitované hodiny byla velmi dobrá, personální podmínky jsou vzhledem k aprobovanosti vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou dobré. Organizace, formy a metody výuky i motivace a komunikace byly v jednotlivých hospitovaných hodinách na rozdílné úrovni. Tyto oblasti jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení kvality vzdělávání ve škole se opírá o hodnocení výuky českého jazyka - vynikající, matematiky - dobrý, cizích jazyků - vynikající, přírodopisu - vynikající, zeměpisu - vynikající, tělesné výchovy - dobrý a realizace výukového programu „Začít spolu“ - vynikající.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání - vynikající.

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy stavu výchovně vzdělávacího procesu, organizace školy, ekonomiky a materiálního vybavení a personalistiky. Důraz je kladen na realizaci programu „Začít spolu“, na výchovu a vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy (hokej), na výuku informatiky (též seznámení žáků s Internetem), na kvalitní jazykovou výuku a na nabídku činností ve volném čase žáků (též jako protidrogová prevence). Během řízeného rozhovoru se školními inspektory se učitelé vyjádřili, že měli možnost podílet se prostřednictvím předmětových komisí na stanovení koncepčních cílů školy. Všechny stanovené úkoly jsou reálné, v plánu na aktuální školní rok jsou stanoveny prostředky k jejich dosažení, časové termíny a zodpovědní zaměstnanci. S koncepcí rozvoje školy jsou pravidelně seznamováni rodiče.

Výuka na 1. stupni školy probíhá podle vzdělávacího programu „Obecná škola“, v jedné první a v jedné druhé třídě je výuka modifikována vzdělávacím program „Začít spolu“. Na 2. stupni se vyučuje podle programu „Základní škola“. V jedné třídě čtvrtého a v jedné třídě šestého ročníku se v současnosti realizuje výuka podle vzdělávacího programu „Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy“ (lední hokej). Učební plány jsou vedením školy rozpracovány, nedošlo při tom k porušení platných předpisů. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou vytvořeny individuální plány. Počet integrovaných žáků každým rokem vzrůstá, v tomto školním roce vede škola osobní dokumentaci sedmnácti takových žáků.

Plánování je prováděno systematicky a velmi důsledně. Hodnocení - vynikající.

Organizování

Ředitelem předložená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Pro každou funkci je vypracována pracovní náplň, která určuje příslušné pravomoci pracovníka. Ve škole je na schválených tiskopisech vedena všechna povinná dokumentace, kterou požaduje školský zákon. Jako poradní orgány jsou ustanoveny a účinně využívány pedagogická rada, metodická sdružení (celkem tři) a předmětové komise (celkem sedm). Zdrojem organizačních informací pro pracovníky školy jsou informační nástěnky, na něž vedení školy cíleně pro různé skupiny příjemců rychle a úplně umísťuje vše potřebné. Ochrana osobních dat je dobře zajištěna. Organizace vyučování žáků odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole ve znění pozdějších předpisů. Podle vlastního vyjádření ředitele školy a objektivněji podle zápisů z jednání Sdružení rodičů, záznamů v třídních knihách a v žákovských knížkách škola poskytuje potřebné informace zákonným zástupcům žáků včas a úplně. Během inspekce nebyl realizován žádný rozhovor s rodiči, ředitel školy však považuje spolupráci rodičů se školou za dobrou a vždy bere jejich případné náměty a připomínky vážně. Výroční zpráva obsahuje všechny části požadované zákonem č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů, poskytuje dostatek informací a může škole sloužit jako zdroj sebehodnocení. Prezentace školy na veřejnosti se děje několika vhodnými způsoby - nejvýznamnější je snad zapojení žáků do mezinárodní výtvarné akce Stonožka a za odměnu pak přijetí prezidentem republiky v Praze, účast v grantových projektech Open Society Fund, každoročně pořádaná školní akademie, zapojení do projektu Zdravá škola, vánoční jarmark, mnohé úspěchy v různých soutěžích apod.

Namátková kontrola rozhodnutí vydávaných ředitelem v rámci kompetencí daných zákonem o státní správě a samosprávě ukázala, že jsou správně formulovaná a včasná.

Hodnocení kvality a funkčnosti organizačního uspořádání školy a informačních systémů - vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení školy navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností a jako celek je funkční, pružné a účinné. Jednání ředitele školy s podřízenými zaměstnanci je klidné, vyrovnané, cílevědomé, celkově liberální se schopností naslouchat. Zdá se, že podobný styl používají i další vedoucí pracovníci. Tvořivost a iniciativa zaměstnanců se nejčastěji uplatňuje spoluprací s kolegy nebo s vedoucími pracovníky (grantové projekty, návrhy na kulturní nebo vzdělávací aktivity atd.). Další vzdělávání se realizuje formou účasti na seminářích a exkurzích, tři učitelky si zvyšují kvalifikaci studiem na pedagogické fakultě, další tři studují cizí jazyky a jeden učitel absolvuje doktorandské studium. Vztah pedagogických pracovníků k dalšímu vzdělávání je pozitivní, příslušný limit finančních prostředků (14 000,-Kč) byl přečerpán a ředitel školy musel žádat o jeho zvýšení. Odbornost výuky je vysoká a činí asi 82 %.

Pro hmotnou stimulaci pracovníků slouží kritéria finančního odměňování obsažená ve vnitřním platovém předpise, ve směrnici pro přiznávání osobního příplatku a odměny za třídnictví. S těmito vnitřními předpisy byli všichni zaměstnanci seznámeni.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy vytvořil za léta svého působení velmi dobře fungující systém vnitřní kontroly vůči každé části organizační struktury. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je prováděna soustavně (týdenní kontroly třídních knih a s nimi i kontrola práce třídních učitelů, práce předmětových komisí účastí vedoucích pracovníků na jednáních, práce výchovného poradce ústním zpravodajstvím vždy podle potřeby). Hospitační činnost je prováděna nejen podle plánu, ale též nárazově. Školní inspektoři se osobně přesvědčili, že pohospitační pohovory spojené s detailním rozbohem průběhu hodiny jsou prováděny kvalifikovaně. Je také vytvořen systém kontroly provozu školy (kontrola pedagogických dozorů na chodbách a ve školní jídelně, kontrola práce údržbáře a školnice a případně další) a hospodaření školy (inventarizace majetku provedená k 31. 12. 1999, pravidelné ekonomické konzultace, namátkově prováděná kontrola stavu pokladny). Během probíhajícího školního roku byly provedeny tři externí kontroly (Okresní správa sociálního zabezpečení, Hygiena a kontrolní oddělení Školského úřadu), žádná nenalezla závady. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a často jsou o jednání pořizovány zápisy. Zápis o analýze vyučovací hodiny je prováděn vždy. Jako evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků jsou každoročně využívány testy Kalibro. Ředitel navíc zadává v každém školním roce prostřednictvím vedoucích předmětových komisí testy z matematiky, českého jazyka, přírodopisu a všeobecných znalostí. Zpracování výsledků provádí osobně.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je hodnocen jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

S ohledem na jednoznačné hodnocení sledovaných jevů je řízení školy celkově hodnoceno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Výukový program „Začít spolu“

Škola se v loňském roce přihlásila k ověřování vzdělávacího programu „Začít spolu“, který byl vyhlášen organizací Open Society Fund Praha. Navazuje tím na práci mateřské školy Beruška, která podle tohoto programu rovněž pracuje a jejíž žáci do školy přecházejí. Ověřování probíhá v jedné první a jedné druhé třídě. Vzdělávací program je charakteristický svým jednoznačným zaměřením na individuální potřeby dítěte, na posílení aktivního učení a sebevnímání. Hlavní metodou poznávání je práce na projektech, které propojují předměty do logických celků. Vyučování není členěno do jednotlivých předmětů, organizační jednotkou je den. Po úvodním ranním komunikačním kruhu a frontálním učení se těžiště práce přesouvá do center aktivity. Roli asistentů při skupinových činnostech mohou zvláště v 1. třídě přebírat rodiče. Učební plány vycházejí ze vzdělávacího programu Obecná škola, plánovaná úroveň dosahovaných vědomostí a dovedností je v souladu s požadavky standardu vzdělávání. Žáci jsou po dohodě s rodiči hodnoceni slovně. Učitelky si vedou velmi podrobnou pedagogickou diagnostiku, žákovské práce a hodnocení jejich vývoje je součástí žákovského portfolia. Obě učitelky, které program ověřují, jsou původně učitelkami mateřské školy. V současné době si doplňují dálkovým vysokoškolským studiem vzdělání učitelství pro 1. stupeň základních škol. Obě absolvovaly předběžný speciální výcvik zejména v oblasti metodologie, psychologie, plánování a strategie řízení vyučování. Věnují se své práci s maximálním nasazením. V hodinách se snaží aplikovat moderní poznatky o vyučování a učení, svou vlastní invencí aktivizují pro netradiční pojetí výuky nejen děti, ale i kolegy a rodiče. Kromě vlastní práce s dětmi věnují hodně času materiální a organizační přípravě projektů, žákovské diagnostice, kontaktům s rodiči (návštěvy doma, společné akce, konzultace) a vlastnímu sebevzdělávání. Organizace vyučovacího procesu vyžaduje prostorové členění třídy do center aktivity, tj. samostatných částí třídy speciálně vybavených pro různé činnosti. Běžná učebna, do které je umístěna třída I. C, požadavkům na příjemné, organizačně přehledné a pro pohyb dětí bezpečné prostředí nevyhovuje. Čtyři pracovní centra, relaxační koberec, velké množství nábytku s pomůckami, pracovním materiálem a žákovskými pracemi třídu přepĺňují a vytvářejí velmi stísněné pracovní a relaxační podmínky (ve třídě je 25 žáků, maximální počet dětí ve skupině je 6). Zcela odlišná je příjemná pracovní atmosféra v učebně II. C, která je umístěna v prostornější rekonstruované části školních dílen.

Inspekční návštěva vyučování potvrdila naplnění hlavních záměrů programu „Začít spolu“. Děti se spontánně zapojují do činností, nebojí se komunikovat s dospělými, aktivně si osvojují nové poznatky. Pozoruhodné je rovněž začlenění tělesně postiženého žáka do skupinové práce a akceptace jeho handicapu ostatními dětmi. Rodiče vysoce hodnotí obětavou práci učitelek a citlivý přístup školy ke svým dětem. Přenášení poznatků z ověřování programu v rámci metodického sdružení sehraává rovněž důležitou roli v práci ostatních učitelů. Do svých hodin zahrnují řadu zajímavých prvků projektového vyučování, mají zájem o zavádění moderních forem a metod práce, prohlubují své sebevzdělávání.

Současná fáze ověřování vzdělávacího programu „Začít spolu“ se jeví po všech stránkách jako přínosná. Pro rozšíření programu o budoucí 1. třídu budou zřejmě limitujícím faktorem prostorové možnosti školy a vysoké nasazení i časová náročnost práce učitelek.

Hodnocení - vynikající.

• Sportovní aktivity

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů a žáci se účastní většiny soutěží pořádaných asociací v rámci okrsku, případně vyšších postupových kol. Pravidelná je účast žáků ve sportovních soutěžích organizovaných pro základní školy města Frýdek-Místek. Během školního roku se v kolektivních sportech uskutečňují meziškolní utkání se sousední základní školou. V loňském školním roce byla škola a letos opět bude pořadatelem regionálního kola sportovních her ve stolním tenise. Okrsková kola byla školou pořádána

v košíkové a florbalu.

V oblasti tělesné výchovy a sportu žáci velmi dobře prezentují školu na veřejnosti. Loni obsadilo družstvo dívek ve vybíjené v rámci regionu třetí místo a chlapci se stali vítězi regionálního kola. V letošním školním roce v okresních soutěžích zvítězily dívky ve šplhu, chlapci ve stolním tenise a na druhých místech se umístila družstva sportovní gymnastiky a šachu.

Vedení obou sousedních škol (5.ZŠ a 9.ZŠ) byl zpracován společný projekt pro výstavbu sportovního areálu pro mládež, širokou veřejnost a žáky obou škol. Tento projekt je podporován a schválen městským úřadem ve Frýdku-Místku a v současné době je předložen ke schválení ministerstvu financí ČR.

Sportovní aktivity školy jsou vynikající.

• Školní prostředí

Prostředí ve škole celkově působí dobrým estetickým dojmem, je zřejmě podnětné a navíc na několika místech umožňuje žákům relaxaci.

• Školní úrazy

Počet školních úrazů má rostoucí tendenci. Od 1. 9. 1999 do data konání inspekce je v knize úrazů zapsáno celkem 21 úrazů, k 11 z nich je veden protokol o úrazu. Ředitel školy vidí příčinu v nárůstu bezohlednosti dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Vzdělávací program Obecná škola č.j. 12 035/97-20
- Vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2
- Vzdělávací program Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy č.j. 29 738/96-20-50
- Projekt intenzifikace činnosti tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy pro základní školy - MŠMT ČR č.j. 28 044/99-50 ze dne 6. 9. 1999 + seznam vybraných škol
- Smlouva s vedením HC Frýdek-Místek o činnosti tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy ze dne 1. 9. 1999
- Vzdělávací program „Začít spolu“ - schváleno MŠMT ČR dne 14. 1. 1998 č.j. 37 721/97-22
- Grantová smlouva s Open Society Fund Praha ze dne 16. 10. 1998 a navazující Grantová smlouva ze dne 14. 10. 1999
- Plán činnosti školy pro školní rok 1999/2000 - 1. 9. 1999
- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon).
- Vnitřní platový předpis ze dne 1. 1. 1999.
- Protokol o kontrole - Okresní správa sociálního zabezpečení - 22. 9. 1999.
- Protokol o kontrole - Hygiena, Frýdek-Místek - 29. 10. 1999.
- Protokol o kontrole - kontrolní oddělení Školského úřadu Frýdek-Místek - 19. 11. 1999

Pozitiva:

- Někteří učitelé jsou připraveni realizovat ve škole žádané moderní změny (např. v přípravě na hodinu fyziky bylo použito několika netradičních a z didaktického hlediska velmi nadějných námětů, v hodině matematiky byla velmi účinně použita specifická forma skupinové výuky, široce podnětná je práce učitelek realizujících program „Začít spolu“).
- Na škole je úspěšně realizován výukový program „Začít spolu“.
- Učitelé s uznáním kvitují kladný vztah ředitele školy k vybavování učeben potřebnou didaktickou technikou a učebními pomůckami.
- Žáci mají možnost naučit se používat Internet jako zdroj informací.
- Prostředí ve škole umožňuje žákům na několika místech relaxaci.
- Žáci se zapojili do mezinárodní výtvarné akce Stonožka a za odměnu pak byli přijati prezidentem republiky v Praze.
- Odbornost výuky je vysoká (82 %).
- Vztah pedagogických pracovníků k dalšímu vzdělávání je pozitivní.
- Žáci školy dosahují výrazných úspěchů ve sportovních soutěžích.
- Kladně je hodnocena snaha vyučujících zeměpisu vést žáky k samostatnému souvislému ústnímu projevu a vyjadřování vlastních názorů.

Negativa:

- V probírání učiva matematiky v 5. a 9. ročníku a fyziky v 7. ročníku bylo zjištěno čtyř až šestitýdenní zpoždění.
- Učiteli matematiky v 5. třídě schází odborná způsobilost.
- V matematice a fyzice nejsou dostatečně rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků.
- Učebna, v níž se realizuje vzdělávací program „Začít spolu“ v prvním ročníku, požadavkům na příjemné, organizačně přehledné a pro pohyb dětí bezpečné prostředí nevyhovuje.
- V domácí přípravě na výuku zeměpisu nemohou žáci využívat školní zeměpisné atlasy.
- Počet školních úrazů má rostoucí tendenci.

Doporučení:

- Vedení školy by mělo naplánovat alespoň ve střednědobém výhledu zřízení odborné učebny pouze pro výuku fyziky.
- Projekt venkovního sportoviště by měl být co nejdříve realizován.
- V rámci finančních možností zajistit školní zeměpisné atlasy pro všechny žáky pátých až devátých tříd.
- Zajistit kvalitního aprobovaného učitele tělesné výchovy.

Celkově je škola hodnocena stupněm vynikající.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a dalších finančních prostředků přidělených škole z jiných zdrojů je hodnocena jako vynikající.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektori	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok	Mgr. Ing. Petr Bujok v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Židková	Mgr. Marie Židková v.r.
	Mgr. Jiří Šrubař	Mgr. Jiří Šrubař v.r.

Ve Frýdku-Místku dne 20. ledna 2000.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28.1.2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Milan Krasula	Mgr. Milan Krasula v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-02-24	142 061/00-11140
Zřizovatel	2000-02-24	142 060/00-11140
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.